

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ*

Ι. ΚΥΚΛΑΔΕΣ ΝΗΣΟΙ

Ι ΣΙΦΝΟΣ

Ἀριθ. 291

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Βασιλικὴν

Γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας

Ἡ Δημογεροντία Σίφνου

Κατὰ συνέπειαν τῆς ἐπ' ἀρ. 1133 Ἐγκύκλιον τῆς Βασιλικῆς ταύτης Γραμματείας συμβουλευθεῖσα τοὺς γεροντιότερους καὶ ὡς πρὸς τὰ τοιαῦτα εἰδημονεστέρους, πέμπει τὰς ἀκολουθούσας περὶ ἐθίμων τῆς νήσου ταύτης πληροφορίας εἰς ζητήματα ἀφορῶντα τὴν ἐπιτροπείαν, τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, τὴν Νομὴν, τὴν Κυριότητα, τὰς δουλείας τὰ προνόμια καὶ τὰς ὑποθήκας.

Καὶ ὑποσημειούμεθα μὲ σέβας βαθύτατον

Ἐν Σίφνῳ τὴν — Χβρίου 1833

Οἱ Δημογέροντες

Γεώργιος Μάτσας

(Τ.Σ.) Πέτρος Κ. Πάος (,)

Μ. Βάος

Περὶ Ἐπιτροπείας

1. Οἱ ἐπίτροποι τῶν ὀρφανῶν ἐργάζονται δωρεάν, ἐκτὸς μόνον, ἐὰν ὑπάρξῃ συμφωνία μεταξὺ τῶν ἀποθανόντων γονέων καὶ τῶν ἐπιτρόπων.
2. Ἐὰν τις πατήρ, ἀπέθνησκεν ἀδιάθετος, ἢ ἐπιτροπία τῶν ἀνηλίκων τέκνων του ἔμενε πρὸς τὴν ἐπιζῶσαν μητέρα, ὡς καὶ ἐν Ἑλλάδι. Ἐὰν δὲ καὶ οἱ δύο, ἢ τοπικὴ Ἀρχὴ οὐδεμίαν ἐλάμβανε περὶ τούτων πρόνοιαν, ἀλλ' οἱ ἀνήλικοι παῖδες, προστατεύοντο ἀφ' ἐνὸς τῶν πλησιεστέρων συγγενῶν πρὸς τὸν ὁποῖον οἱ ἴδιοι ἔχουν εὐχαρίστησιν.
3. Ὁ ἐπίτροπος ἠδύνατο γὰρ ἐνεργῆ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ ἀνήλικος καὶ τὴν ἐκποίησιν τῶν ἀκινήτων αὐτοῦ, χωρὶς τὴν ἄδειαν Δικαστοῦ, ἀλλὰ πάντοτε διὰ συγκα-

* Καὶ ἐνταῦθα εἰς ὅσας Ἀπαντήσεις δὲν γίνεται μνηεῖα περὶ τοῦ πόθεν δημοσιεύονται, ρητέον ἐξ ἀντιγράφων τοῦ Ἰ. Βλαχογιάννη, ἀποκειμένων εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, βλ. ἀνωτέρω σ. 8 σημ. 1. Ὡσαύτως αἱ Ἀπαντήσεις δημοσιεύονται ἄνευ διορθώσεων τῆς ὀρθογραφίας τοῦ πρωτοτύπου.

λέσεως οἰκογενειακοῦ συμβουλίου τὸ ὁποῖον ἀπεφάσιζεν, ὅτι τὰ προβλεπόμενα παρὰ τῶν ἐπιτρόπων μέτρα εἶναι ὠφέλιμα.

4. Ἡ συνήθεια δὲν διέκρινε τοὺς ἀνήλικας εἰς ἀνήβους καὶ ἐφήβους, ἀλλ' ὁ κατασταθεὶς ἐπίτροπος, ἐπιτρόπευε τοὺς ἀνήλικας, ἕως τῆς ἐνηλίκου ἡλικίας αὐτῶν.

Περὶ πατρικῆς ἐξουσίας

5. Ἡ ἐνέργεια τῆς πατρικῆς ἐξουσίας διεμοιράζεται ἐξίσου καὶ εἰς τοὺς δύο συζύγους, αὕτη παρεχωρεῖτο μόνον εἰς τὴν μητέρα, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός, ἀλλ' εἰς τὰ ἴδια τέκνα μόνον, εἰς δὲ τὰ τέκνα τῶν τέκνων των, ἐπαναλαμβάνον ἐξίσου καὶ οἱ δύο ἀπλὴν τὴν ἐπιτροπείαν, δὲν ἠδύναντο δὲ γὰ διαθέσουν.
6. Τὰ κτήματα καὶ αἱ προσκτήσεις τῶν ὑπεξουσίων τέκνων, ἀνήκουσι πρὸς τὸν πατέρα, κατὰ νομὴν μόνον, μετὰ δὲ τὴν ἐνηλικιότητα τῶν τέκνων, γίνονται ἰδιοκτῆται ἐλεύθεροι.
7. Ἡ πατρικὴ ἐξουσία παύει μετὰ τὴν ἐνηλικιότητα, ἢ μὲ τὴν ὑπανδρείαν τῶν τέκνων, ὥστε ὁ πατὴρ δὲν δύναται γὰ ἔχει ἐξουσίαν οὐδεμίαν, πρὸς τὰ τέκνα καὶ πρὸς τὰ τέκνα τῶν τέκνων των.
8. Ἡ πατρικὴ ἐξουσία ἀπεκτᾶτο ἴση καὶ ὁμοία ἀπὸ τοὺς νόθευοῦντας πρὸς τοὺς νόθευομένους ὡς γονεῖς πρὸς τὰ ἴδια τέκνα· νόθευοῦντο δὲ μόνον συγγενεῖς ὁποιοῦνδήποτε βαθμοῦ, καθὼς καὶ εἰς νόθευτικὴν ἀδελφότητα.

Περὶ Νομῆς

9. Ἡ νομὴ πράγματός τινος ἀποκτᾶται διὰ τῆς κατοχῆς ἡνωμένης μὲ τὴν θέλησιν τοῦ νομέως, ἀλλὰ μετὰ τὴν διάρκειαν ἑνὸς ὀλοκλήρου χρόνου, ἢ καὶ περισσότερον, χωρὶς δὲ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ὀλοκλήρου χρόνου, ὁ νομεὺς δὲν δύναται γὰ προτείνειν ὑπὲρ ἑαυτοῦ δικαιώματα νομῆς.

Περὶ κυριότητος καὶ περὶ Δουλειῶν

10. Ἡ κυριότης δὲν ζητεῖ ἄλλο εἰ μὴ τὴν συγκατάθεσιν τῶν μερῶν, καὶ τὴν πραγματικὴν παράδοσιν τοῦ πράγματος καὶ δὲν ἐθεώρησε ποτὲ ἀνισχύρους τὰς περὶ ἐκποιήσεως πράξεις, διότι δὲν κατεγράφησαν εἰς δημόσιον βιβλίον ἐπὶ τούτῳ κρατούμενον.
11. Ἡ ἀποκτηθεῖσα κυριότης δὲν εἶναι ἰσχυρά, ὅταν ὁ πρῶτος κατέχων δὲν εἶναι ὁ ἀληθεὶς κύριος τοῦ ἐκποιηθέντος πράγματος καὶ οἱ ἔχοντες δικαιώματα ἰσχυρότερα ἐπὶ τούτῳ τοῦ πράγματος, δύνανται γὰ τὸ διεκδικήσουν, κατὰ τοῦ ἤδη κατέχοντος καὶ χωρὶς γὰ τοῦ ἀποδώσουν τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν ἐπλήρωσε, εἴτε κινητὸν εἴτε ἀκίνητον, καὶ ἡ νομὴ τῶν κινητῶν δὲν εἶναι ἱκανὸν δικαίωμα

κυριότητος καὶ ὁ ἀγοραστής ὑποχρεοῦται ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἠγόρασεν ἀπὸ τὸν ἀληθῆ κύριον καὶ ὅχι ὅτι ἠγόρασε μὲ τρόπον νόμιμον εἰς τρόπον ὥστε, ἂν τὸ πρᾶγμα ἦτον κλοπιμαῖον ὁ ἀληθὲς κύριος ἐπαναλαμβάνει τὸ πρᾶγμα καὶ ὁ ἀγοραστής διεκδικεῖται περὶ τῆς τιμῆς τὴν ὁποίαν ἐπλήρωσε κατὰ τοῦ πωλήσαντος.

12. Ἡ συνήθεια θεωρεῖ ἰσχυρὰν τὴν ἀπόκτησιν τῆς δουλείας μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῶν μερῶν καὶ μὲ τὴν συνέχειαν χρόνων ἱκανῶν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῇ νὰ καταγράφεται εἰς ἐπὶ τούτου δημόσιον βιβλίον.
13. Οἱ κάτοικοι ἑνὸς χωρίου ἢ ἑνὸς ἐκάστου μέρους εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ βώσκουν τὰ ζῶα των εἰς τὸ μέρος τοῦτο, χωρὶς νὰ κάμνουν οὐδεμίαν περὶ τούτου ῥητὴν συμφωνίαν.

Περὶ προνομίων καὶ ὑποθηκῶν

14. Ἔχει πλήρη ἐλευθερίαν καθεὶς νὰ ὑποθηκάζῃ τὰ κτήματά του ὅπως θέλῃ ἢ συνήθεια δίδει τὴν ἄδειαν νὰ ἐξετάζονται τὰ λαθραίως ὑποθηκασμένα εἰς ὅποιον-δήποτε χεῖρας εὐρεθοῦν, δίδει ἐπίσης τὸ δικαίωμα εἰς τὰ τρία πρόσωπα νὰ γνωρίσωσι ἂν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα εἶναι ὑποθηκασμένον ἢ μή, ὥστε δύνανται νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰ δίκαιά των καὶ νὰ ἀπαλαχθοῦν ἀπὸ τὰ ἐκ τούτου πηγάζοντα ἀτοπήματα· δὲν ἀπαιτεῖ ὅμως αἱ ὑποθέσεις ὅλαι νὰ καταγράφονται εἰς δημόσιον βιβλίον, ὅπου καθεὶς νὰ ἡμπορῇ νὰ βλέπῃ ἂν ἐν κτῆμα εἶναι ὑποθηκασμένον ἢ μή.
15. Ἡ συνήθεια εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν Νόμον.
16. Ἡ συνήθεια διακρίνει τέσσαρα μόνον προνόμια πρὸς τοὺς δανειστὰς καὶ πρῶτον, τῶν ὑπάνδρων γυναικῶν ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν συζύγων των διὰ τὴν προῖκα αὐτῶν, δεύτερον τῶν ἀνηλίκων καὶ ἀνικάνων ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἐπιτρόπου, τρίτον τοῦ κράτους ἐπὶ τῶν συνακτῶν καὶ οἰκονομικῶν διαχειριστῶν, τέταρτον τῶν ὑπηρετῶν ἐπὶ τῶν δεδουλευμένων μισθῶν τῆς ὑπηρεσίας των.

Νομικὰ ἔθιμα

2. ΝΑΞΟΣ¹

Ἀριθ. 325

Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Βασιλικὴν Γραμματείαν.

Ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ 1833 προσκλήσεως τῆς Βασιλ. ταύτης Γραμματείας ἀναφορὰν τῆς τοπικῆς Δημογεροντίας τῆς πόλεως Νάξου ἀφορῶσα τὰς τοπικὰς συνηθείας τῆς νήσου ταύτης.

¹ Βλ. ἔγγραφον ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1833 περὶ τῶν ἀρχαίων ἐθίμων τῆς Νάξου, εἰς Α. Χρυσανθοπούλου, ἐνθ' ἀν. 85 ἐπ.

